Dziennik Urzędowy
Unii Europejskiej

PL
Seria C

C/2025/638

10.2.2025

ZALECENIE RADY

z dnia 21 stycznia 2025 r.

w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Chorwacji

(C/2025/638)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121,

uwzględniając rozporządzenie (UE) 2024/1263, w szczególności jego art. 17,

uwzględniając zalecenie Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

KWESTIE OGÓLNE

(1) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie zreformowane unijne ramy zarządzania gospodarczego. Podstawowymi elementami zreformowanych unijnych ram zarządzania gospodarczego są: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego ([1]), wraz ze zmienionym rozporządzeniem (WE) nr 1467/97 w sprawie procedury nadmiernego deficytu ([2]), oraz zmieniona dyrektywa Rady 2011/85/UE w sprawie ram budżetowych państw członkowskich ([3]). Celem ram jest wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom publicznym. Ramy wspierają także poczucie odpowiedzialności na szczeblu krajowym i w większym stopniu koncentrują się na perspektywie średniookresowej, a jednocześnie służą bardziej skutecznemu i spójnemu egzekwowaniu reguł.

(2) W centrum nowych ram zarządzania gospodarczego znajdują się krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne, przedkładane przez państwa członkowskie Radzie i Komisji. Plany mają przyczynić się do osiągnięcia dwóch celów, a są nimi: (i) zapewnienie, aby m.in. na koniec okresu dostosowawczego dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową lub utrzymywał się na ostrożnym poziomie, oraz aby deficyt budżetowy został w średnim okresie sprowadzony do poziomu poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB i utrzymywał się poniżej tej wartości, oraz (ii) zapewnienie realizacji reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru i służących realizacji wspólnych priorytetów UE. W tym celu w każdym planie należy przedstawić średnioterminowe zobowiązanie do realizacji ścieżki wydatków netto ([4]), co wiąże się ze skutecznym ustanowieniem ograniczenia budżetowego w okresie objętym planem, tzn. czterech lub pięciu lat (w zależności od zwykłej długości kadencji parlamentarnej w państwie członkowskim). Co więcej, w planie należy wyjaśnić, w jaki sposób państwo członkowskie zapewni realizację reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów (w tym związanych z procedurą dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej, w stosownych przypadkach) oraz w jaki sposób państwo członkowskie zrealizuje wspólne priorytety Unii. Okres dostosowania fiskalnego obejmuje okres czterech lat, który może zostać przedłużony o maksymalnie trzy lata, jeżeli państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia pakietu odpowiednich reform i inwestycji spełniającego kryteria określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

(3) Po tym, jak plan zostanie przedłożony, Komisja ma ocenić, czy spełnia on wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 (Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Dyrektywa Rady (UE) 2024/1265 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Wydatki netto w rozumieniu definicji zawartej w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263, tzn. wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

(4) Na zalecenie Komisji Rada ma następnie przyjąć zalecenie wyznaczające ścieżkę wydatków netto danego państwa członkowskiego oraz, w stosownych przypadkach, zatwierdza zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania fiskalnego.

KWESTIE DOTYCZĄCE KRAJOWEGO ŚREDNIOOKRESOWEGO PLANU BUDŻETOWO-STRUKTURALNEGO CHORWACJI

(5) Dnia 14 listopada 2024 r. Chorwacja przedłożyła Radzie i Komisji swój krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny. Przedłożenie wniosku nastąpiło po przedłużeniu terminu określonego w art. 36 rozporządzenia (UE) 2024/1263, zgodnie z ustaleniami z Komisją. Opóźnienie w przedłożeniu planu wynikało z konieczności zapewnienia, aby średniookresowe plany budżetowo-strukturalne i PPB były spójne z budżetem krajowym na lata 2025–2027, który miał zostać przyjęty 14 listopada 2024 r., oraz go uzupełniały, przy pełnym wykorzystaniu danych opublikowanych wraz z rewizją główną danych statystycznych. Dnia 21 listopada 2024 r. Chorwacja przedłożyła addendum dotyczące zmiany ścieżki wzrostu wydatków netto zawartych w planie w celu zastosowania zachowawczego podejścia w planowaniu polityki fiskalnej (wydatków) w okresie dostosowawczym oraz zapewnienia, aby prognozowany dług sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostał na ostrożnym poziomie.

Proces poprzedzający przedłożenie planu

(6) Przed przedłożeniem planu Chorwacja zwróciła się o informacje techniczne ([5]), które Komisja przedstawiła dnia 21 czerwca 2024 r. i opublikowała w dniu 14 listopada ([6]). Informacje techniczne wskazują strukturalny wynik pierwotny w 2028 r., który jest niezbędny, aby w średnim okresie deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych utrzymywał się poniżej 3 % PKB, a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostawał poniżej 60 % PKB, nawet przy braku dalszych działań budżetowych po 4-letnim okresie dostosowawczym. Średni okres definiuje się jako okres dziesięciu lat po zakończeniu okresu dostosowawczego. Informacje techniczne przygotowano i przekazano państwu członkowskiemu zgodnie z dwoma scenariuszami: scenariuszem przewidującym spójność z mechanizmem zapewnienia odporności deficytu ([7]), zgodnie z art. 9 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2024/126, oraz scenariuszem nieprzewidującym takiego mechanizmu.

W informacjach technicznych dotyczących Chorwacji wskazano, że w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi regułami fiskalnymi w 4-letnim okresie dostosowawczym oraz w oparciu o założenia Komisji leżące u podstaw uprzednich zaleceń przekazanych w czerwcu 2024 r., strukturalny wynik pierwotny powinien wynosić co najmniej - 0,4 % PKB na koniec okresu dostosowawczego (2028 r.; scenariusz nieprzewidujący mechanizmu zapewnienia odporności deficytu), zgodnie z poniższą tabelą. po uwzględnieniu również mechanizmu zapewnienia odporności deficytu strukturalny wynik pierwotny powinien wynieść na koniec okresu dostosowawczego (2028 r.) co najmniej - 0,4 % PKB. Mechanizm zapewnienia odporności deficytu nie jest jednak wymogiem w odniesieniu do Chorwacji, która kwalifikuje się do otrzymania informacji technicznych.

Tabela 1: Informacje techniczne udostępnione Chorwacji przez Komisję

Ostatni rok okresu dostosowawczego 2028 r.	2028
Minimalna wartość strukturalnego wyniku pierwotnego (% PKB), scenariusz nieprzewidujący mechanizmu zapewnienia odporności deficytu	- 0,4 %
Wyłącznie w celach informacyjnych: Minimalna wartość strukturalnego wyniku pierwotnego (% PKB), scenariusz przewidujący mechanizm zapewnienia odporności deficytu	- 0,4 %

Źródło: obliczenia Komisji.

(7) Zgodnie z art. 12 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Chorwacja i Komisja prowadziły dialog techniczny w okresie od września do listopada 2024 r. W ramach dialogu technicznego podsumowano informacje techniczne przedstawione przez Komisję i skupiono się na omówieniu reformy podatkowej, która wejdzie w życie w 2025 r., a także na planowanej realizacji reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach

([5]) Uprzednie zalecenia przekazywane państwom członkowskim oraz Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu obejmują informacje techniczne i) nieprzewidujące przedłużenia okresu dostosowawczego i przewidujące takie przedłużenie (tj. obejmujące okres odpowiednio 4 i 7 lat) oraz ii) przewidujące mechanizm zapewnienia odporności deficytu oraz nieprzewidujące takiego mechanizmu.

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Croatia.

([7]) Mechanizm zapewnienia odporności deficytu ustanowiony w art. 8 rozporządzenia (UE) 2024/1263 zakłada, że roczna poprawa strukturalnego wyniku pierwotnego wynosi 0,4 punku procentowego PKB (lub 0,25 punktu procentowego PKB w przypadku przedłużenia okresu dostosowawczego) do czasu osiągnięcia poziomu deficytu strukturalnego poniżej 1,5 % PKB.

europejskiego semestru oraz związanych ze wspólnymi priorytetami Unii w zakresie sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, odporności społecznej i gospodarczej, bezpieczeństwa energetycznego i budowania zdolności obronnych.

(8) W listopadzie 2024 r., zgodnie z art. 11 ust. 3 i art. 36 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/1263, Chorwacja zaangażowała się w proces konsultacji ze społeczeństwem obywatelskim, partnerami społecznymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami. Krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny omówiono na forum Rady Społeczno-Gospodarczej, w której skład wchodzą związki zawodowe, stowarzyszenie pracodawców i przedstawiciele rządu.

(9) Komisja ds. Polityki Fiskalnej wydała opinię na temat prognozy makroekonomicznej i założeń makroekonomicznych leżących u podstaw wieloletniej ścieżki wydatków netto. Komisja ds. Polityki Fiskalnej stwierdziła, że przewidywane wartości stopy wzrostu realnego PKB, domyślnego deflatora PKB i krajowego wskaźnika cen są odpowiednie oraz że prognozy makroekonomiczne są zasadniczo takie same lub nieco bardziej pozytywne niż obecnie dostępne prognozy pozostałych odpowiednich instytucji. Komisja ds. Polityki Fiskalnej zatwierdziła prognozy makroekonomiczne na okres do 2028 r. przygotowane przez Ministerstwo Finansów i wskazała, że prognozy te mieszczą się w dopuszczalnym przedziale i stanowią dobrą podstawę do sporządzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego.

Inne powiązane procesy

(10) Dnia 14 listopada 2024 r. Chorwacja złożyła projekt planu budżetowego na rok 2025. Komisja przyjęła opinię w sprawie tego projektu planu budżetowego w dniu 26 listopada ([8]).

(11) W dniu 21 października 2024 r. Rada skierowała do Chorwacji szereg zaleceń krajowych w ramach europejskiego semestru ([9]).

STRESZCZENIE PLANU I JEGO OCENA DOKONANA PRZEZ KOMISJĘ

(12) Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Komisja oceniła plan w następujący sposób:

Kontekst: Sytuacja i perspektywy makroekonomiczne i budżetowe

(13) Działalność gospodarcza w Chorwacji wzrosła w 2023 r. o 3,3 %, do czego przyczyniły się wszystkie komponenty PKB z wyjątkiem zapasów, przy czym największy dodatni wkład wniosły inwestycje i spożycie gospodarstw domowych. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że w 2024 r. gospodarka urośnie o 3,6 % za sprawą rosnącego popytu krajowego, głównie spożycia w sektorze gospodarstw domowych i inwestycji, podczas gdy eksport netto miał negatywny wpływ na wzrost gospodarczy. W 2025 r. spodziewany jest wzrost realnego PKB o 3,3 % z uwagi na spowolnienie dynamiki wzrostu popytu krajowego. Oczekuje się, że w 2026 r. realny PKB wzrośnie o 2,9 %, ponieważ popyt krajowy nadal maleje, a udział eksportu netto staje się neutralny. Spodziewane jest, że w horyzoncie prognozy wzrost potencjalnego PKB w Chorwacji wyniesie 4,2 % w 2024 r., 3,6 % w 2025 r. i 3,3 % w 2026 r., co wynika z akumulacji kapitału, łącznej produktywności czynników produkcji i wkładu pracy, przy czym ten ostatni wyraźnie maleje w okresie do 2026 r. wskutek spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym, pomimo wyższych współczynników aktywności zawodowej. Stopa bezrobocia w 2023 r. wyniosła 6,1 %, a według prognoz Komisji w 2024 r. wyniesie ona 5,1 %, w 2025 r. – 4,7 %, a w 2026 r. – 4,6 %. W odniesieniu do 2024 r. prognozuje się, że inflacja (deflator PKB) zmaleje z 11,7 % w 2023 r. do 6,6 % w 2024 r. i osiągnie 3,2 % w 2025 r. oraz 2,1 % w 2026 r.

(14) Jeżeli chodzi o rozwój sytuacji budżetowej, w 2023 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Chorwacji wyniósł 0,9 % PKB. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że osiągnie on 2,1 % PKB w 2024 r. i pozostanie na poziomie 2,1 % PKB w 2025 r. oraz, przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki, spadnie do poziomu 1,9 % w 2026 r. Prognoza Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. nie uwzględnia jeszcze projektu budżetu Chorwacji na 2025 r., który w listopadzie został przedłożony przez rząd parlamentowi narodowemu. Prognoza Komisji obejmuje jednak ramy budżetowe na lata 2025–2027, przyjęte przez rząd w dniu 31 października. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wynosił 61,8 % PKB na koniec 2023 r. Zgodnie z prognozą Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. oczekuje się, że na koniec 2024 r. wskaźnik zadłużenia spadnie do 57,3 % PKB. Prognozuje się, że na koniec 2025 r. spadnie on do 56,0 % PKB, a na koniec 2026 r. wskaźnik ten będzie pozostawać na poziomie 56,0 %. W prognozie budżetowej Komisji nie uwzględnia się zobowiązań politycznych zawartych w planach średniookresowych jako takich, dopóki nie zostaną one poparte konkretnymi środkami z zakresu polityki, które zostaną zapowiedziane w wiarygodny sposób i wystarczająco szczegółowo określone.

([8]) Opinia Komisji w sprawie projektu planu budżetowego Chorwacji, 26.11.2024, C(2024) 9080 final.
([9]) Zalecenie Rady z dnia 21 października 2024 r. w sprawie polityki gospodarczej, polityki budżetowej, polityki zatrudnienia i polityki strukturalnej Chorwacji, (Dz.U. C, C/2024/6818, 29.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6818/oj).

Ścieżka wydatków netto i główne założenia makroekonomiczne przedstawione w planie

(15) Krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Chorwacji obejmuje lata 2025–2028 i przedstawia dostosowanie fiskalne rozłożone na okres czterech lat.

(16) Plan zawiera wszystkie informacje wymagane na mocy art. 13 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

(17) W planie, który uzupełniono przez addendum, zobowiązano się do realizacji ścieżki wydatków netto wskazanej w tabeli 2, odpowiadającej średniemu wzrostowi wydatków netto o 4,8 % w latach do 2028 r. włącznie.

Informacje techniczne (zakładające ścieżkę liniowego dostosowania) są spójne ze średnim wzrostem wydatków netto na poziomie 4,0 % w okresie dostosowawczym (2025–2028). Zgodnie z tymi informacjami ścieżka wydatków netto, do której zobowiązano się w planie, prowadzi do osiągnięcia strukturalnego wyniku pierwotnego na poziomie - 0,2 % PKB na koniec okresu dostosowawczego (2028 r.) ([10]). Jest to wartość wyższa niż minimalny poziom strukturalnego wyniku pierwotnego wynoszący - 0,4 % PKB w 2028 r., podany przez Komisję w informacjach technicznych w dniu 21 czerwca 2024 r ([11]).

W planie zakłada się, że wzrost potencjalnego PKB spowolni do 2,5 % w 2028 r. (z poziomu 4,5 % w 2024 r.). Ponadto w planie przewiduje się, że stopa wzrostu deflatora PKB zmniejszy się do 2,2 % w 2028 r. (z poziomu 6,7 % w 2024 r.).

Tabela 2: Ścieżka wydatków netto i główne założenia przedstawione w planie Chorwacji

	2024	2025	2026	2027	2028	Średnia w okresie obowiązywania planu w latach 2025–2028
Wzrost wydatków netto (roczny, %)	18,6	6,4	4,9	4,1	3,7	4,8
Wzrost wydatków netto (skumulowany, od roku bazowego 2023, %)	18,6	26,2	32,3	37,8	42,9	nie dotyczy
Wzrost potencjalnego PKB (%)	4,5	4,0	3,5	2,9	2,5	3,2
Inflacja (wzrost deflatora PKB) (%)	6,7	3,7	2,6	2,4	2,2	2,7

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Chorwacji i obliczenia Komisji.

Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na dług sektora instytucji rządowych i samorządowych

(18) Jeżeli ścieżka wydatków netto, do której zobowiązano się w planie, i leżące u jej podstaw założenia się urzeczywistnią, dług sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie stopniowo maleć, według planu, z 57,3 % PKB w 2024 r. do 53,1 % na koniec okresu dostosowawczego w 2028 r., zgodnie z poniższą tabelą. Oczekuje się, że w perspektywie średnioterminowej dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w stosunku do PKB będzie stopniowo spadał, osiągając poziom 49 % w 2038 r. Chociaż dane te nie odzwierciedlają addendum przedłożonego w dniu 21 listopada, to zachowawcze podejście do ścieżki wydatków netto zapewnia utrzymanie prognozowanego długu sektora instytucji rządowych i samorządowych na ostrożnym poziomie.

([10]) Nie odzwierciedla to addendum przedłożonego w dniu 21 listopada 2024 r. i zachowawczego podejścia do ścieżki wydatków netto.
([11]) W scenariuszu bez mechanizmu zapewnienia odporności deficytu.

Tabela 3: Zmiany długu oraz wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych przedstawione w planie Chorwacji

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Dług publiczny (% PKB)	61,8	57,3	55,8	54,9	54,1	53,1	49,0
Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (% PKB)	- 0,9	- 2,1	- 2,3	- 1,9	- 1,8	- 1,5	- 1,4

Źródło: średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Chorwacji.

Tym samym, zgodnie z planem dług sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostawałby w średnim okresie poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 60 % PKB.

W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z wymogiem dotyczącym długu, określonym w art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Wpływ zawartych w planie zobowiązań dotyczących wydatków netto na wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych

(19) Przy założeniu ścieżki wydatków netto zawartej w planie i przyjętych w nim założeniach przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrośnie z poziomu 2,1 % PKB w 2024 r. do 2,3 % PKB w 2025, po czym będzie stopniowo maleć, osiągając poziom 1,5 % PKB w 2028 r. Chociaż dane te nie odzwierciedlają addendum przedłożonego 21 listopada 2024 r., to zachowawcze podejście do ścieżki wydatków netto zapewnia utrzymanie prognozowanego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej 3 % PKB w perspektywie średnioterminowej.

Tym samym, zgodnie z planem wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych nie przekroczyłby na koniec okresu dostosowawczego (2028 r.) wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB.

Ponadto, w ciągu dziesięciu lat następujących po okresie dostosowawczym (tj. do 2038 r.) deficyt budżetowy nie przekroczyłby 3 % PKB.

W związku z tym, w oparciu o zawarte w planie zobowiązania polityczne oraz założenia makroekonomiczne, przedstawiona w planie ścieżka wydatków netto jest spójna z wymogiem dotyczącym deficytu, określonym w art. 6 lit. b) oraz art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

Założenia makroekonomiczne planu

(20) Plan ten opiera się na zestawie założeń, które różnią się od założeń Komisji przekazanych Chorwacji w dniu 21 czerwca. W szczególności w planie zastosowano różne założenia w odniesieniu do czterech zmiennych takich jak: pozycja wyjściowa (strukturalny wynik pierwotny), wzrost potencjalnego PKB, wzrost deflatora PKB oraz nominalna implikowana stopa procentowa. Te różnice w założeniach wymagają uważnej oceny z myślą o zapewnieniu, aby były one poparte solidnymi i opartymi na danych argumentami ekonomicznymi, zwłaszcza że przewidziany w planie średni wzrost wydatków netto jest wyższy, niż wynikałoby to z informacji technicznych. Ocena tych różnic w założeniach znajduje się poniżej.

Poniżej wymieniono różnice w założeniach mające największy wpływ na średni wzrost wydatków netto, a także ocenę każdej różnicy rozpatrywanej oddzielnie.

— W planie wykorzystano bardziej aktualne dane i założono lepszą początkową sytuację w porównaniu z założeniami Komisji przekazanymi w dniu 21 czerwca. W uprzednich zaleceniach strukturalny wynik pierwotny na 2024 r. wyniósł - 2 % PKB, natomiast plan zakłada - 1,5 % PKB, czyli tyle samo, co prognoza Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. Powodem wyższego strukturalnego wyniku pierwotnego jest znaczna korekta danych opublikowanych po przekazaniu uprzednich zaleceń. Przyczynia się to do tego, że średni wzrost wydatków netto w okresie dostosowawczym jest większy, niż wynika z założeń Komisji. Uznaje się, że założenie to jest należycie uzasadnione.

— W planie zakłada się, że wzrost potencjalnego PKB stopniowo spowolni z szacowanego poziomu 4,5 % w 2024 r. do 2,5 % do 2028 r., po czym jeszcze bardziej obniży się do 1,6 % do 2038 r. i wyniesie średnio 3,2 % w okresie dostosowawczym. Według prognoz zawartych w uprzednich zaleceniach Komisji produkt potencjalny ma wzrosnąć w tym samym okresie średnio o 2,6 %. Po upływie okresu dostosowawczego plan zakłada taki sam potencjalny wzrost jak przewidziano w uprzednich zaleceniach. W prognozie Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. średni wzrost potencjalny w okresie dostosowawczym wynosi 2,9 %, co odzwierciedla aktualizacje danych i nowe założenia od czasu prognozy z wiosny 2024 r. Różnica między planem a uprzednimi zaleceniami w okresie dostosowawczym jest tylko częściowo uzasadniona korektą danych i nowymi założeniami. Pozostała różnica jest w dużej mierze związana z zawartym w planie założeniem dotyczącym wysokiego wzrostu zatrudnienia. Ogółem przyczynia się to do tego, że średni wzrost wydatków netto w okresie dostosowawczym według planu jest większy, niż wynika z założeń Komisji. W związku z tym uznaje się, że założenie to nie jest należycie uzasadnione.

— W planie zakłada się, że deflator PKB osiągnie poziom 6,7 % w 2024 r., 3,7 % w 2025 r., 2,6 % w 2026 r., 2,4 % w 2027 r. i 2,2 % w 2028 r. W uprzednich zaleceniach Komisji zakładany deflator PKB w 2024 r. miał wynieść 5,5 %, w latach 2025 i 2026 miał spaść do 2,2 %, a w latach 2027 i 2028 miał nieznacznie wzrosnąć do 2,3 %. Prognoza Komisji Europejskiej z jesieni 2024 r. przewiduje wyższy deflator PKB w latach 2024 i 2025 niż zakładano w uprzednich zaleceniach, wynoszący 6,6 % i 3,2 %, co odzwierciedla aktualizacje danych i nowe założenia od czasu prognozy z wiosny 2024 r. Komisja przewiduje, że deflator PKB osiągnie 2,1 % w 2026 r. W związku z tym zakładany w planie deflator PKB jest wyższy od założeń Komisji o 0,5 punktu procentowego zarówno w 2025 r., jak i 2026 r., co odzwierciedla wyższe deflatory spożycia prywatnego i publicznego. Przyczynia się to do tego, że średni wzrost wydatków netto w okresie dostosowawczym według planu jest większy niż wynika z założeń Komisji. W związku z tym uznaje się, że założenie to nie jest należycie uzasadnione.

— W planie zakłada się, że nominalne implikowane stopy procentowe osiągną poziom 2,9 % w 2024 r., po czym stopniowo spadną do 2,6 % w 2028 r. Przyczynia się to do tego, że średni wzrost wydatków netto w okresie dostosowawczym według planu jest większy niż wynika z założeń Komisji. W uprzednich zaleceniach Komisji zakładano, że nominalne implikowane stopy procentowe będą wynosić 2,8 % w 2024 r. i stopniowo wzrosną do 3,1 % w 2028 r. Niższe implikowane nominalne stopy procentowe określone w planie odzwierciedlają niższe rynkowe stopy procentowe w następstwie podwyższenia ratingu kredytowego Chorwacji przez odpowiednie agencje ratingowe. Ogólnie rzecz biorąc, założenie zawarte w planie uznaje się za należycie uzasadnione, ponieważ opiera się na nowszych danych rynkowych.

Ogółem wszystkie różnice w założeniach mogą prowadzić do tego, że średni wzrost wydatków netto według planu będzie znacznie większy od średniego wzrostu wydatków netto wynikającego z informacji technicznych. Plan Chorwacji, uzupełniony addendum, zawiera jednak ostrożniejszą ścieżkę wydatków netto prowadzącą do średniego wzrostu wydatków netto, który nadal przekracza średni wzrost wydatków netto wynikający z informacji technicznych, ale jedynie o kwotę, którą można wyjaśnić różnicami w założeniach uznanych za należycie uzasadnione.

Komisja uwzględni powyższą ocenę założeń planu w przyszłych ocenach zgodności ze ścieżką wydatków netto.

Strategia fiskalna w planie

(21) Zgodnie z przyjętą w planie orientacyjną strategią fiskalną zobowiązania dotyczące wydatków netto mają zostać wypełnione zarówno przez ograniczanie wydatków, jak i wzrosty dochodów dyskrecjonalnych. Jeżeli chodzi o osiągnięcie fiskalnych wartości docelowych, w planie wskazano, że niektóre kategorie wydatków znajdujące się pod kontrolą rządu będą miały ograniczony wzrost (np. oczekuje się, że wydatki na koszty związane z zatrudnieniem zmniejszą się z 13,0 % PKB w 2025 r. do 12,6 % w 2028 r.). W planie założono, że działania dyskrecjonalne po stronie dochodów związane z reformą podatkową, która wejdzie w życie w 2025 r., przyniosą dodatkowe dochody w wysokości 0,4 % PKB w całym okresie dostosowawczym. Jednocześnie przewidziano również środki zwiększające wydatki publiczne związane z wdrożeniem reformy emerytalnej (zwiększającej formułę indeksacji emerytur) oraz wprowadzeniem nowych środków z zakresu polityki społecznej, takich jak przystępne cenowo mieszkania.

Specyfikacja środków z zakresu polityki, które mają zostać przyjęte, powinna zostać potwierdzona lub skorygowana i określona ilościowo w budżetach rocznych. Jednocześnie istnieją zagrożenia dla realizacji orientacyjnej strategii fiskalnej zawartej w planie, a wynikają one z zagrożeń dla założeń makroekonomicznych leżących u podstaw planu, opóźnień w procedurach udzielania zamówień publicznych, które mogą spowolnić inwestycje, a także z utrzymujących się trudności z wdrażaniem reform strukturalnych.

W projekcie planu budżetowego na 2025 r. określono środki z zakresu polityki, za pomocą których osiągnięte zostanie zobowiązanie dotyczące wydatków netto na 2025 r ([12]).

Reformy i inwestycje odpowiadające na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru i służące realizacji wspólnych priorytetów Unii

(22) W planie opisano zamiary polityczne dotyczące reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru, a w szczególności w zaleceniach dla poszczególnych krajów, oraz służących realizacji wspólnych priorytetów UE. Plan zawiera 290 planowanych reform i środków inwestycyjnych, z których 209 jest wspieranych z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, a 81 to nowo wskazane środki oraz środki realizowane w ramach innych programów UE, w tym polityki spójności. Ogólnie dostosowano środki w ramach krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności (RRP), aby przyczynić się do realizacji dotychczasowych zaleceń krajowych. Nowe środki dodane do planu średniookresowego dodatkowo przyczyniają się do wdrażania zaleceń krajowych z ostatnich lat i nowych zaleceń krajowych wydanych w 2024 r.

(23) W kwestii wspólnego priorytetu dotyczącego sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, łącznie z celami dotyczącymi klimatu, określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1119, plan obejmuje pakiet działań mających na celu wspieranie neutralności klimatycznej i sprostanie wyzwaniom związanym z przystosowaniem się do zmiany klimatu. Aby zintensyfikować wysiłki na rzecz osiągnięcia celu na 2030 r. i wdrożenia zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, ustanowione zostaną ramy planowania dotyczące realizacji strategii rozwoju niskoemisyjnego, w tym wniosek dotyczący wiążących sektorowych celów redukcji emisji dla sektorów, w których najtrudniej jest obniżyć emisyjność, jak też ustanowienie struktur niezbędnych do wdrożenia Społecznego Funduszu Klimatycznego. Aby wzmocnić odporność na zmianę klimatu, przyjęty zostanie plan działania wraz ze wskaźnikami, którego celem będzie przyspieszenie realizacji strategii w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu. Działania te dotyczą zaleceń krajowych z 2023 r. dotyczących skutecznej absorpcji funduszy UE oraz zaleceń krajowych z 2023 r. dotyczących zmniejszenia ogólnej zależności od paliw kopalnych.

Plan obejmuje zawarte w RRP działania wspierające wzmocnienie administracji publicznej, sądownictwa i zasobów państwowych przez cyfryzację i uproszczenie procesów administracyjnych i sądowych, ulepszenie państwowej infrastruktury ICT, rozszerzenie sieci usług cyfrowych oraz rozbudowę dostępu do sieci szerokopasmowych i dostępu do sieci 5G dla gospodarstw domowych. Reformy i inwestycje w państwową infrastrukturę ICT i usługi cyfrowe odnoszą się do zaleceń krajowych z 2020 r. dotyczących zwiększonego dostępu do infrastruktury i usług cyfrowych, wspierania nabywania umiejętności oraz zwiększania efektywności i zdolności administracji publicznej do opracowywania i wdrażania projektów i polityk publicznych na szczeblu centralnym i lokalnym. Plan obejmuje działania wykraczające poza RRP, które mają na celu zwiększenie cyberbezpieczeństwa, dalszą cyfryzację usług publicznych i usprawnienie zarządzania danymi w administracji publicznej. Środki te dotyczą zaleceń krajowych z 2019 r. i 2020 r. związanych z poprawą łączności elektronicznej w sądach, zwiększeniem efektywności sądownictwa i zwiększeniem dostępu do infrastruktury i usług cyfrowych. Ponadto plan zakłada istotne reformy mające na celu zwiększenie atrakcyjności karier naukowych w dziedzinie ICT w związku z zaleceniami krajowymi z 2019 r. i 2020 r. dotyczącymi zwiększonego dostępu do infrastruktury i usług cyfrowych, a także ukierunkowania inwestycji na zieloną i cyfrową transformację. Plan przewiduje również szereg działań w ramach RRP w sektorze transportowym, obejmujących m.in. zalecenia krajowe dotyczące zwiększenia dostępu do infrastruktury i usług cyfrowych, wspierania zielonej i cyfrowej transformacji, zmniejszenia zapotrzebowania na energię i zależności od paliw kopalnych w transporcie oraz wspierania zrównoważonych rozwiązań transportowych. Plan zakłada także środki na rzecz renowacji energetycznej i renowacji budynków po trzęsieniu ziemi, rozwoju sieci danych sejsmologicznych, wykorzystywania w obiegu zamkniętym odpadów budowlanych z budynków o statusie dobra kultury raz rozwoju strategii zielonej rewitalizacji miast, realizacji zaleceń krajowych dotyczących efektywności energetycznej, zielonej transformacji, zmniejszenia zależności od paliw kopalnych i dalszego wdrażania RRF.

(24) W kwestii wspólnego priorytetu dotyczącego odporności społeczno-gospodarczej, w tym Europejskiego filaru praw socjalnych, plan obejmuje kompleksową reformę systemu edukacji mającą na celu rozszerzenie dostępu do wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz do szkolnictwa wyższego, a także poprawę jakości szkolnictwa podstawowego i wyższego, między innymi poprzez wprowadzenie jednozmianowego nauczania i przygotowanie do przejścia na model całodzienny w szkołach podstawowych. Reforma systemu edukacji odnosi się do zaleceń krajowych z 2019 r. dotyczących poprawy dostępu do kształcenia i szkolenia oraz ich jakości i dopasowania do potrzeb rynku pracy, zalecenia z 2020 r. dotyczącego wspierania nabywania umiejętności, zaleceń krajowych 2024 r. dotyczących

([12]) Zob. opinia Komisji z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie projektu planu budżetowego Chorwacji.

zmniejszenia niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej dzięki wzmocnieniu umiejętności podstawowych oraz podnoszeniu i zmianie kwalifikacji, a także zaleceń krajowych z 2023 r. i 2024 r. dotyczących dalszego systematycznego wdrażania RRP. Plan obejmuje również istotne reformy rynku pracy ukierunkowane na poprawę ram prawnych i zwiększenie zatrudnienia dzięki zwiększeniu dostępności i jakości kształcenia zawodowego i edukacji dorosłych, prowadzeniu ukierunkowanej aktywnej polityki rynku pracy oraz wzmocnieniu systemu włączania i monitorowania słabszych grup. Reformy te dotyczą zaleceń krajowych z 2019 r. i 2020 r. odnoszących się do wzmocnienia środków i instytucji rynku pracy, poprawy ich współpracy w świadczeniu usług społecznych oraz zwiększenia adekwatności świadczeń dla bezrobotnych i minimalnych świadczeń gwarantowanych. W obszarze odporności społecznej plan zakłada reformę systemu emerytalnego w celu zwiększenia adekwatności świadczeń emerytalnych, a także kompleksowe reformy systemu opieki społecznej ukierunkowane na zmniejszenie zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym słabszych grup dzięki integracji świadczeń społecznych oraz zwiększeniu jakości, dostępności i przystępności zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych zapewnianych w ramach opieki środowiskowej, w szczególności opieki długoterminowej. Reformy opieki społecznej odnoszą się do zaleceń krajowych z 2019 r. dotyczących konsolidacji świadczeń społecznych i poprawy ich wpływu na ograniczanie ubóstwa, do zaleceń krajowych z 2020 r. dotyczących poprawy adekwatności świadczeń dla bezrobotnych i minimalnych świadczeń gwarantowanych oraz do zaleceń krajowych z 2024 r. dotyczących zmniejszenia ogólnych niedoborów siły roboczej i niedoborów wykwalifikowanej siły roboczej dzięki ułatwieniu dostępu do formalnej opieki długoterminowej środowiskowej i rodzinnej. Plan zawiera również szereg środków w ramach europejskiej gwarancji dla dzieci, mających chronić dzieci zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Ponadto plan przewiduje środki na rzecz dalszej poprawy wyników i konkurencyjności publicznych badań naukowych, rozwoju i innowacji, przez zmniejszenie rozdrobnienia publicznych instytutów badawczych i instytucji szkolnictwa wyższego oraz zapewnianie dotacji na projekty badawcze ujęte w nowych ramach programowych, zgodnie z zaleceniami krajowymi z 2019 r. dotyczącymi ukierunkowania polityki gospodarczej w zakresie inwestycji na badania naukowe i innowacje oraz poprawy zdolności organów krajowych do opracowywania projektów publicznych i polityki publicznej; z zaleceniami krajowymi z 2020 r. dotyczącymi zwiększenia efektywności i zdolności administracji publicznej do opracowywania i wdrażania projektów publicznych oraz z zaleceniami krajowymi z 2024 r. dotyczącymi dalszego wdrażania RRP i poprawy konkurencyjności przez rozwiązanie problemu znacznego rozdrobnienia publicznych instytucji badawczych. Plan zawiera także reformy mające na celu poprawę funkcjonowania administracji publicznej dzięki zwiększeniu zdolności urzędników publicznych, zgodnie z zaleceniami krajowymi z 2020 r. dotyczącymi zwiększenia efektywności i zdolności administracji publicznej do opracowywania i wdrażania projektów publicznych, z zaleceniami krajowymi z 2022 r. i 2024 r. dotyczącymi dalszego wdrażania RRP oraz z zaleceniami krajowymi z 2024 r. dotyczącymi zmniejszenia niedoborów wykwalifikowanej siły roboczej. Ponadto plan zakłada działania przewidziane w RRP dotyczące renowacji elementów budynków, koncentrując się na rozwoju umiejętności w zakresie odbudowy i renowacji energetycznej po trzęsieniu ziemi oraz wprowadzając nowe programy uczenia się dorosłych w budownictwie dla pracowników spoza UE, co stanowi odniesienie do zaleceń krajowych dotyczących wspierania nabywania umiejętności na potrzeby zielonej transformacji, zapewnienia skutecznej absorpcji funduszy i dalszej realizacji RRP.

(25) W kwestii wspólnego priorytetu bezpieczeństwa energetycznego plan obejmuje kluczowe inwestycje w ramach RRP mające na celu modernizację sieci elektroenergetycznych, zwiększenie zdolności regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego (LNG) oraz rozbudowę transgranicznej infrastruktury przesyłu gazu. W planie przewidziano również działania wspierające upowszechnianie odnawialnych źródeł energii, renowację energetyczną budynków, efektywność energetyczną w przemyśle i zrównoważony transport bezemisyjny, i jednocześnie zwalczające ubóstwo energetyczne. Środki te odnoszą się do zaleceń krajowych z 2019 r. dotyczących ukierunkowania polityki inwestycyjnej na efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii i infrastrukturę środowiskową, zaleceń krajowych z 2020 r. dotyczących ukierunkowania inwestycji na zieloną i cyfrową transformację, w szczególności na infrastrukturę środowiskową, czystą i wydajną produkcję i wykorzystanie energii; zaleceń krajowych z 2022 r. dotyczących dywersyfikacji przywozu paliw kopalnych i zmniejszenia ogólnej zależności od paliw kopalnych oraz przyspieszenia wdrażania odnawialnych źródeł energii; zaleceń krajowych z lat 2022, 2023 i 2024 dotyczących dalszego wdrażania RRP oraz zaleceń krajowych z 2023 r. dotyczących zmniejszenia zależności od paliw kopalnych dzięki przyspieszeniu wdrażania energii ze źródeł odnawialnych.

(26) W kwestii wspólnego priorytetu dotyczącego zdolności obronnych plan nie zawiera szczegółowych informacji na temat inwestycji lub reform służących realizacji tego wspólnego priorytetu.

(27) Oprócz tego plan obejmuje inne środki z zakresu polityki wykraczające poza wspólne priorytety UE, takie jak poprawa zarządzania aktywami państwowymi poprzez zmniejszenie liczby przedsiębiorstw państwowych, poprawę zarządzania nimi, między innymi przez dostosowanie norm krajowych do najlepszych praktyk międzynarodowych, oraz wzmocnienie potencjału ludzkiego w celu monitorowania ładu korporacyjnego w przedsiębiorstwach państwowych. Środki te odnoszą się do zaleceń krajowych z 2019 r. mających na celu poprawę ładu korporacyjnego przedsiębiorstw państwowych oraz przyspieszenie sprzedaży przedsiębiorstw państwowych i niewykorzystywanych

składników aktywów. Plan obejmuje również liberalizację rynków usług, zmniejszenie obciążeń administracyjnych i podatkowych oraz wzmocnienie wsparcia na rzecz rozwoju przedsiębiorstw typu start-up. Środki te odnoszą się do zaleceń krajowych z 2019 r. dotyczących nadmiernej regulacji rynku produktów i usług oraz zmniejszenia najbardziej uciążliwych opłat parafiskalnych; oraz do zaleceń krajowych z 2020 r. dotyczących dalszego zmniejszania opłat parafiskalnych i ograniczeń regulacyjnych na rynkach towarów i usług oraz wspierania inwestycji prywatnych w celu pobudzenia ożywienia gospodarczego. Plan obejmuje również takie środki jak: udzielanie pożyczek i bonifikaty oprocentowania pożyczek dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, wspieranie projektów w spółkach o średniej kapitalizacji i w dużych przedsiębiorstwach oraz inwestowanie w instrumenty kapitałowe i quasi-kapitałowe, odnoszące się do zaleceń krajowych z 2020 r. dotyczących utrzymania środków zapewniających płynność małym i średnim przedsiębiorstwom oraz do zaleceń krajowych z 2024 r. dotyczących przyspieszenia inwestycji wspieranych z funduszy UE. Uwzględniono w nim również środki mające na celu wspieranie skuteczniejszego funkcjonowania rynków kapitałowych, zgodnie z najnowszymi zaleceniami krajowymi z 2024 r. dotyczącymi zwiększenia dostępu do różnych źródeł finansowania i wspierania rynków kapitałowych. Plan obejmuje również działania w ramach RRP dotyczące modernizacji portów morskich, dostosowania w pełni autonomicznych i elektrycznych pojazdów i infrastruktury do potrzeb pasażerów z niepełnosprawnościami, co stanowi dalsze odniesienie do zaleceń krajowych z 2020 r. dotyczących zwiększania dostępu do infrastruktury i usług cyfrowych. Plan przewiduje także działania w ramach RRP dotyczące renowacji energetycznej budynków o statusie dobra kultury, włączenia danych sejsmicznych do specjalistycznych baz danych wykorzystywanych do opracowywania planów zagospodarowania przestrzennego oraz przyjęcia wytycznych dotyczących stosowania modelu monitorowania zużycia energii w budynkach wielorodzinnych, uwzględniając między innymi zalecenia krajowe z 2020 r. dotyczące zwiększenia dostępu do infrastruktury i usług cyfrowych.

Ponadto plan ma na celu zwiększenie odporności systemu opieki zdrowotnej w drodze rozszerzenia dostępu do usług dzięki innowacyjnym modelom, inwestycjom w najnowocześniejszy sprzęt i infrastrukturę, a także w cyfryzację ścieżki medycznej, przy jednoczesnym podniesieniu jakości opieki dzięki zharmonizowanym wytycznym klinicznym i szkoleniom specjalistycznym. Wysiłki te mają na celu sprostanie najważniejszym wyzwaniom w dziedzinie zdrowia, m.in. dotyczącym onkologii i list oczekujących, przy jednoczesnym usprawnieniu gospodarowania odpadami i zasobami w placówkach opieki zdrowotnej, co jest zgodne z zaleceniami krajowymi z 2020 r. dotyczącymi zwiększenia odporności systemu opieki zdrowotnej oraz wspierania zrównoważonego rozłożenia opieki zdrowotnej i e-zdrowia, a także zaleceniami krajowymi z 2021 r. dotyczącymi reform fiskalnych na rzecz zrównoważonej opieki zdrowotnej. Kwestie odnoszące się do szkoleń są również powiązane z zaleceniami krajowymi z 2020 r. dotyczącymi wspierania nabywania umiejętności. Poza RRP Chorwacja wdraża środki w zakresie rozwoju e-zdrowia, opieki paliatywnej i oceny technologii medycznych, a także propagowania zdrowego stylu życia i profilaktyki.

(28) Plan zawiera informacje na temat spójności, a w stosownych przypadkach także komplementarności z funduszami w ramach polityki spójności oraz RRP Chorwacji. Inwestycje realizowane w ramach polityki spójności, które są ukierunkowane na wzmocnienie zdolności w dziedzinie badań i innowacji stanowią uzupełnienie inwestycji i reform wdrażanych w ramach RRP, które mają na celu poprawę wyników publicznego sektora badań oraz innowacyjności przedsiębiorstw. Inwestycje w placówki edukacyjne obejmujące wszystkie poziomy kształcenia uzupełniają inwestycje w ramach RRP i przyczyniają się do poszerzenia dostępu do wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, a także do szkolnictwa wyższego, oraz poprawy jakości szkolnictwa podstawowego.

(29) W planie omówiono potrzeby Chorwacji w zakresie inwestycji publicznych związanych ze wspólnymi priorytetami UE, z wyjątkiem 4. priorytetu dotyczącego budowy zdolności obronnych. Plan ma na celu przyczynienie się do zaspokojenia potrzeb Chorwacji w zakresie inwestycji publicznych związanych ze wspólnymi priorytetami UE. W odniesieniu do pierwszego wspólnego priorytetu dotyczącego sprawiedliwej zielonej i cyfrowej transformacji, w tym zgodności z Europejskim prawem o klimacie, w planie opisano potrzeby inwestycyjne dotyczące 78 środków. Środki te dotyczą między innymi inwestycji w dziedzinie zielonego wodoru, efektywności energetycznej i wspierania czystej energii, inwestycji w zrównoważony transport miejski i kolejowy, cyfryzacji administracji publicznej i systemu wymiaru sprawiedliwości oraz wspierania i promowania badań i rozwoju. W odniesieniu do priorytetu związanego z odpornością społeczną i gospodarczą, w tym Europejskiego filaru praw socjalnych, w planie opisano potrzeby inwestycyjne dotyczące 30 środków. Dotyczą one przede wszystkim działań na rzecz poprawy dostępu do przystępnych cenowo mieszkań, programów edukacji dorosłych, bonów na przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji, aktywnej polityki rynku pracy, budowy i modernizacji placówek wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, szkół podstawowych i średnich. Mają one na celu między innymi zakończenie procesu przejścia na jedną zmianę w szkołach podstawowych oraz zapewnienie środków rewitalizacji demograficznej ukierunkowanych na wspieranie rodzin z dziećmi i zapobieganie wyludnianiu się. W odniesieniu do priorytetu związanego z bezpieczeństwem energetycznym w planie opisano potrzeby inwestycyjne dotyczące 15 środków w zakresie m. in. poprawy efektywności energetycznej przez renowację budynków, wspierania czystej energii przez rozwój zdolności produkcyjnych wodoru i stacji ładowania oraz modernizacji sieci przesyłowej energii elektrycznej.

Wnioski z oceny Komisji

(30) Ogółem Komisja jest zdania, że plan Chorwacji spełnia wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263.

OGÓLNE WNIOSKI RADY

(31) Rada z zadowoleniem odnotowuje średniookresowy plan budżetowo-strukturalny Chorwacji i uważa, że jego pełna realizacja doprowadziłaby do zapewnienia zdrowych finansów publicznych i wspierania stabilności długu publicznego, a także zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu.

(32) Rada przyjmuje do wiadomości dokonaną przez Komisję ocenę planu. Rada zwraca się jednak do Komisji, by oceny przyszłych planów przedstawiała w odrębnych dokumentach zamiast w zaleceniach Komisji dotyczących zaleceń Rady.

(33) Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji dotyczącą ścieżki wydatków netto i głównych założeń makroekonomicznych przedstawionych w planie, w tym w związku z uprzednimi zaleceniami Komisji, a także wpływu przewidzianej w planie ścieżki wydatków netto na deficyt budżetowy i dług publiczny. Rada przyjmuje do wiadomości ocenę Komisji, zgodnie z którą założenia makroekonomiczne i budżetowe – choć w niektórych przypadkach różnią się od założeń Komisji, m.in. dlatego, że uwzględniają zaktualizowane dane makroekonomiczne i budżetowe – są ogólnie należycie uzasadnione i poparte solidnymi argumentami ekonomicznymi. Rada przyjmuje do wiadomości zawartą w planie ogólną strategię fiskalną oraz zagrożenia dla przedstawionej prognozy, które mogą wpłynąć na urzeczywistnienie scenariusza makroekonomicznego i założeń leżących u jego podstaw oraz na realizację ścieżki wydatków netto. W szczególności Rada z zadowoleniem przyjmuje także fakt, że przed przedłożeniem planu przeprowadzono dyskusję z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami na szczeblu krajowym. Rada odnotowuje również, że zagrożenia geopolityczne mogą wywierać presję na wydatki obronne.

(34) Rada oczekuje, że Chorwacja będzie gotowa dostosowywać swoją strategię fiskalną stosownie do potrzeb, tak by zapewnić realizację ścieżki wydatków netto. Rada postanawia ściśle monitorować rozwój sytuacji gospodarczej i budżetowej, w tym zmiany leżące u podstaw scenariusza przedstawionego w planie.

(35) Rada uważa, że uzasadnione jest przeprowadzenie – odpowiednio wcześnie przed kolejną rundą nadzoru budżetowego – dalszych dyskusji w celu wypracowania wspólnego zrozumienia konsekwencji, jakie dla rocznego nadzoru mają skumulowane stopy wzrostu wydatków netto.

(36) Rada przyjmuje do wiadomości przedstawiony przez Komisję opis potrzeb i planów w zakresie reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania wymienione w ramach europejskiego semestru; podkreśla też, jak ważne jest, by takie reformy i inwestycje zostały zrealizowane. Na podstawie sprawozdań przedłożonych przez Komisję Rada oceni te reformy i inwestycje oraz będzie monitorować ich realizację w ramach europejskiego semestru.

(37) Rada oczekuje na sporządzane przez Chorwację roczne sprawozdania z postępów, które to sprawozdania powinny zawierać w szczególności informacje na temat postępów w realizacji ustalonej przez Radę ścieżki wydatków netto oraz w realizacji szerzej zakrojonych reform i inwestycji w kontekście europejskiego semestru.

(38) Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Rada powinna zalecić Chorwacji przyjęcie ścieżki wydatków netto przedstawionej w planie.

NINIEJSZYM ZALECA Chorwacji:

1. Zapewnienie, aby wzrost wydatków netto nie przekraczał maksymalnych wartości określonych w załączniku I do niniejszego zalecenia.

Sporządzono w Brukseli dnia 21 stycznia 2025 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

A. DOMAŃSKI

ZAŁĄCZNIK I

Maksymalne stopy wzrostu wydatków netto
(roczne i skumulowane stopy wzrostu, w ujęciu nominalnym)

Chorwacja

Rok		2025	2026	2027	2028
Stopy wzrostu (%)	Roczne	6,4	4,9	4,1	3,7
	Skumulowane (*)	26,2	32,3	37,8	42,9

(*) Skumulowane stopy wzrostu oblicza się poprzez odniesienie do roku bazowego 2023. Skumulowane stopy wzrostu wykorzystuje się w ramach rocznego monitorowania zgodności ex post w rachunku kontrolnym.